

Iščemo karantenske in druge gozdu nevarne organizme

Plodova vinska mušica (*Drosophila suzukii*)

Maarten de Groot, Gozdarski inštitut Slovenije,
(maarten.degroot@gozdis.si)

Plodova vinska mušica

LATINSKO IME

Drosophila suzukii (Matsumura, 1931)

RAZŠIRJENOST

Plodova vinska mušica izvira iz jugovzhodnega dela Azije. V Evropi, Južni in Severni Ameriki je že vnesena.

GOSTITELJI

Polifag. Napade več različnih vrst rastlin, ki imajo plodove. V gozdovih, na primer, napade borovnice (*Vaccinium* spp.), robide (*Rubus* spp.) in divjo češnjo (*Prunus avium*).

OPIS

Plodova vinska mušica (Diptera, Drosophilidae) je majhna mušica (2–3,5 mm), ki je zelo podobna drugim vrstam vinskih mušic. Telo je rumeno do rjavo s temnimi prečnimi progami na zadku in rdečimi očmi. Samci plodove vinske mušice imajo na koncu vsakega krila temno pego ter temno progno na prvem in drugem členku stopalca (slika 1). Samice na krilih nimajo peg (slika 2). Prepoznamo jih lahko po dolgi, ostro nazobčani leglici. Razvoj osebkov navadno traja nekaj tednov, lahko pa tudi več mesecev. Plodova vinska mušica ima od 3 do 15 generacij na leto. Mušice začnejo rojiti pri 10 °C. Samice poiščejo plodove rastlin in v zoreče ter zrele sadeže s pomočjo leglice odložijo jajčeca. V posamezen plod lahko odloži jajčeca več samičk. Vsaka samica v svoji življenjski dobi odloži do 300 jajčec. Na začetku je poškodba sadeža komaj opazna (slika 3), vendar tkivo zelo hitro postane mehko. Ličinke plodove vinske mušice so majhne, bele, valjaste, dolge največ 3,5 mm. So brez glave (acefalne) in brez nog (apodne). Ličinke se lahko, preden se zabubijo, preselijo v drug sadež (slika 4). Zanimivo je, da samci postanejo neplodni (sterilni) pri temperaturah nad 30 °C. Odrasle plodove vinske mušice živijo do 300 dni.

ZNAČILNA ZNAMENJA (SIMPTOMI)

- poškodbe povrhnjice plodov
- gnili in plesnivi plodovi
- odrasli osebki – samci s črno pego na koncu vsakega krila

VPLIV

Plodova vinska mušica ima velik ekonomski vpliv v kmetijstvu, kjer uničuje pridelek v vinogradih in nasadih češenj, breskev ... Mušica lahko napade tudi plodove gozdnih rastlin, vendar vpliv vrste na gozdove in njihove funkcije ni raziskan. Znano je, da so divje rastline alternativni vir hrane za plodovo vinsko mušico, ko gojene vrste niso na voljo, gozdovi pa so pomembno zatočišče populacij v neugodnih okoljskih razmerah in lahko služijo kot rezervoar osebkov tega škodljivca.

MOŽNE ZAMENJAVE

Druge vrste vinskih mušic. Samo samci plodove vinske mušice imajo na krilih črne pege. Druge vrste vinskih mušic praviloma napadajo gnijoče plodove. Nižje razvojne stopnje različnih vrst vinskih mušic je mogoče zanesljivo razlikovati med seboj samo s pomočjo molekularnih tehnik.

DODATNE INFORMACIJE

- Portal o varstvu gozdov (www.zdravgozd.si)
- Portal Invazivke (www.invazivke.si)
- Gozdarski inštitut Slovenije (www.gozdis.si)

ČE OPAZITE OPISANE SIMPTOME ALI NAJDETE ŠKODLJIVCA,
obvestite Gozdarski inštitut Slovenije (Oddelek za varstvo gozdov) ali
o najdbi poročajte v spletnem portalu Invazivke oziroma z mobilno aplikacijo Invazivke.

Slika 1: Odrasel samec plodove vinske mušice (foto: Gabrijel Seljak)

Slika 2: Odrasla samica plodove vinske mušice (foto: Martin Hauser)

Slika 3: Poškodba na češnji, ki jo je ob ovipoziciji z leglico napravila samica plodove vinske mušice (foto: Martin Hauser).

Slika 4: Buba plodove vinske mušice (foto: Gabrijel Seljak)

Tisk in oblikovanje publikacije je izvedeno v okviru projekta LIFE ARTEMIS (LIFE15 GIE/SI/000770), ki ga sofinancirajo Evropska komisija v okviru finančnega mehanizma LIFE, Ministrstvo za okolje in prostor, Mestna občina Ljubljana in Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Priprava prispevka je bila izvedena v okviru projekta CRP Uporabnost ameriške duglazije in drugih tujerodnih drevesnih vrst pri obnovi gozdov s saditvijo in setvijo v Sloveniji (V4-1818).

